
Слободан Милеуснић

УЧЕШЋЕ СРБИЈЕ НА ИЗЛОЖБИ „ВИЗАНТИЈА:
ВЕРА И МОЋ (1261-1557)” У МЕТРОПОЛИТЕН МУЗЕЈУ
У ЊУЈОРКУ (ОСВРТ)

Марта 2004. године, у Метрополитен музеју (The Metropolitan Museum of Art) у Њујорку, отворена је велика изложба под насловом “Слава Византије: вера и моћ 1261-1557” (Byzantium Faith and Power 1261-1557), са изложених 355 експоната из преко 30 земаља света. Изложбу је благословио и освештао Његова Светост Вартоломеј Други, патријарх цариградски са бројним архијерејима и свештенством, углавном Грцима, али и великодостојницима из осталих православних земаља.

На тој смотри византијског уметничког наслеђа било је изложено и 27 експоната, углавном црквено-уметнички предмети литургијског карактера из земље Србије: Музеј Српске православне цркве у Београду, Народни музеј, Архив САНУ, затим из ризница манастира Дечана, Соколице и Бање Прибојске.

Поред ових драгоцености, било је изложено још неколико предмета који припадају нашем корпусу уметничког наслеђа, или су пак везане за нашу прошлост. Међу тим „туђим“ експонатима издваја се икона Свети апостоли Петар и Павле (13. век) коју је српска краљица Јелена, мајка краљева Драгутина и Милутина, подарила папи Николи Четвртом. Иначе, икона се чува у Ватиканском музеју. Ту су и иконе из манастира Светог Јована Богослова из Поганова код Пирота које се данас налазе у Софији, као и Радослављево јеванђеље (1429) донето из Националне библиотеке у Санкт Петербургу. По лепоти и уметничком умећу издваја се и реликвијар (између 1367. и 1384. године) Томе Прељубовића који се чува у катедрали шпанског града Куенке.

Свјатјејши патријарх Вартоломеј је истакао да је Плаштаница краља Милутина (око 1300) један од највреднијих и најлепши експонат у целој поставци.

Дана 22. новембра 2005. године, други дан по Аранђеловдану у својој 58 години, преминуо је **проф. др Слободан Г. Милеуснић**.

Др Слободан Милеуснић учествовао у раду и осмишљавању међународног симпозијума византолога „Ниш и Византија“. У зборницима радова објавио је: *Плаштеница краља Милутина (литургијска употреба)*, Ниш и Византија II, Ниш 2004, 313-318; „*Византина*„ у српском сликарству 17. и 18. века, Ниш и Византија III, Ниш 2005, 467-488. Рад за Зборник бр. IV - *учешће Србија на изложби „Византија: вера и моћ (1261-1557)“ у Метрополитен музеју у Њујорку (осврт)*, није стигао да заврши. Хвала му на свему што је учинио да научни скуп „Ниш и Византија“ добије на значају и угледу.

Захвална Редакција